

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Constantin Alerguș,

judecătorii - Sveatoslav Moldovan, Dumitru Mardari, Oleg Sternioală,
Galina Stratulat,

a judecat fără citarea părților recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocar Tudor, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din
27 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Popa Igor Nicolai, născut la 12.08.1986,
originar și domiciliat mun. Chișinău,
or. Vatra, str. Mihai Eminescu 25/1 ap. 3;

Malic Alexandru Gheorghe, născut la
24.06.1986, originar și domiciliat în
s. Micăuți, r-nul Strășeni;

Marcu Mihail Efim, născut la 07.09.1988,
originar și domiciliat în s. Micăuți, r-nul
Strășeni.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 29.03.2012 - 11.10.2012;

instanța de apel: 16.11.2012 - 28.05.2013;

rejudecare: 28.01.2014 - 21.05.2014;

rejudecare: 16.12.2014 - 27.10.2015;

instanța de recurs:

24.09.2013 - 24.12.2013 - *dispusă rejudecarea*;

28.07.2014 - 21.10.2014 - *dispusă rejudecarea*;

28.01.2016 - 30.06.2016

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală
legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 11 octombrie 2012, Popa Ig. și Malic
Al-dru au fost achitați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (2)
lit. b) și art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar Marcu M. a fost achitat de săvârșirea
infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal.

2. De către organul de urmărire penală Popa Ig., Malic Al-dru. au fost învinuiți de faptul că, la 06.01.2012, aflându-se la domiciliul cet. Antoci M., situat în s. Roșcani, r-nul Strășeni, în vederea efectuării percheziției pentru descoperirea substanțelor narcotice, au fost descoperite și ridicate 4 arme de foc și muniții, fiind întocmit procesul-verbal al percheziției de către ofițerul de urmărire penală al DUP a MAI, Roșu Al-dru.

Ulterior, Antoci M. a fost condus la sediul DUP a MAI, situat pe str. Columna, mun. Chișinău, unde i-au fost stabilite datele de identitate, alte careva acțiuni de urmărire penală nefiind efectuate.

La 09.01.2012, Popa Ig. prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Malic Al-dru, urmărind scopul dobândirii mijloacelor financiare ce nu li se cuvin, acționând contrar prevederilor art. 12 pct. 6) din Legea nr. 416 din 18.12.1990 "Cu privire la poliție", s-au deplasat la domiciliul lui Antoci M., comunicându-i ultimului despre faptul, că sunt trimiși de către Roșu Al-dru pentru a primi suma de 2 000 euro, echivalent sumei de 29 937,40 lei.

În vederea realizării intențiilor infracționale, Popa Ig. și Malic Al-dru prin înțelegere prealabilă și de comun acord i-au comunicat lui Antoci M., că 1 000 euro sunt destinați lui Roșu Al-dru, iar 1000 euro pentru dînșii, sub pretextul de a nu-l trage la răspundere penală pe faptul deținerii ilegale a armelor de foc și de a nu-l reține pentru 72 ore. Deoarece Antoci M., nu dispunea de suma respectivă de bani, le-a solicitat timp pentru a aduna suma menționată.

La 12.01.2012 Sîrbu I., deținînd funcția de inspector superior al CPR Strășeni, fiind determinat de Popa Ig., de comun acord cu Malic Al-dru., l-a citat telefonic pe Antoci M., de la numărul de telefon nr. 0 (79) 749 109 pentru a se prezenta a doua zi la CPR Strășeni.

La 13.01.2012, Popa I., aflîndu-se împreună cu Marcu M. și Malic Al-dru, în biroul de serviciu nr. 11, al Secției poliție criminale a CPR Strășeni, situat pe str. Ștefan cel Mare, 181, din or. Strășeni, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în scopul curmării oricărei tentative de deconspirare a acțiunilor criminale ale sale și complicilor săi privind săvîrșirea infracțiunii de *corupere pasivă*, fără consimțămîntul lui Antoci M., l-au supus percheziției corporale prin dezbrăcarea victimei, însoțite de insulte în adresa acestuia, înjosindu-i demnitatea umană, pentru a se convinge că ultimul nu este înzestrat cu tehnică de înregistrare audio-video, violînd prin acest fel libertatea și siguranța persoanei, drept garantat de prevederile art. 25 a Constituției RM și art. 5 al CoEDO, precum și aducînd grave prejudicii de imagine MAI.

Tot ei, Popa Ig., Marcu M. și Malic Al-dru., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în scopul curmării oricărei tentative de deconspirare a acțiunilor criminale ale sale și complicilor săi privind

săvârșirea infracțiunii de corupere pasivă, în lipsa vreunui act procesual sau a unui temei legal, au sechestrat de la Antoci M. telefonul mobil de marca "Nokia", IMEI 356835/02/308767/8, cu cartela SIM nr. 0 (68) 087 145 și în care era camuflată tehnica specială de înregistrare, violând prin acest fel inviolabilitatea proprietății, drept garantat de prevederile art. 127 al Constituției RM și de primul protocol al CoEDO, precum și aducând grave prejudicii de imaginii MAI.

Astfel, de către organul de urmărire penală acțiunile lui Popa Ig. și Malic Al-dru au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. b), 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar acțiunile lui Marcu M. în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, care se caracterizează prin *facta persoanei publice, care pretinde bani ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini acțiuni contrar obligațiilor de serviciu, săvârșită de două sau mai multe persoane și depășirea atribuțiilor de serviciu, săvârșit de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice însoțite de acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Popa Ig. și Malic Al-dru în baza art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 1 an și în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni stabilindu-le pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar Marcu M. să fie condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului declarat procurorul a invocat că, instanța a pus la baza sentinței declarațiile inculpaților, fiind apreciate drept veridice, care au avut un caracter de apărare și implicit de eschivare de la răspunderea penală, iar totalitatea de probe acumulate de organul de urmărire penală și administrate în instanța de judecată, care confirmă incontestabil vinovăția inculpaților de săvârșirea infracțiunilor imputate, au fost apreciate critic, interpretate eronat, respinse sau, în general, au fost lăsate fără apreciere.

Acuzatorul de stat a mai menționat că, în speță nu a fost încălcată competența materială, or potrivit prevederilor art. 28 alin. (1), 42 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, CCCEC a avut deplină competență de a porni și exercita

urmărirea penală sub conducerea Procuraturii Anticorupție în vederea investigării obiective, complete, sub toate aspectele a infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), 328 alin. (2) lit. c) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013, a fost admis parțial apelul declarat de procuror, casată sentința în partea achitării pe art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popa Ig., Malic Al-dru și Marcu M. au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de amendă: - lui Marcu M. în mărime de 200 unități convenționale fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții; - lui Popa Ig. și Malic Al-dru în mărime de 300 unități convenționale, fiecăruia cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele MAI pe un termen de 1 an.

În rest sentința contestată a fost menținută.

5. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, inculpaților le-a fost incriminat calificativul „însoțite de acțiuni ce înjosec demnitatea părții vătămate”, prevăzut la alin. (2) lit. c) al art. 328, însă prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 au fost operate modificări în Codul penal și a fost exclus acest calificativ din dispoziția normei citate în legătură cu introducerea unei noi componente de infracțiune - art. 166¹ Cod penal. Dat fiind faptul că, sancțiunea pentru această infracțiune este mai aspră decât cea stabilită de art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, prin prisma prevederilor art. 325 Cod de procedură penală și principiului retroactivității legii penale, instanța a constatat că, nu este în drept să aplice norma mai gravă pentru inculpați.

Referitor la învinuirea adusă inculpaților Popa Ig. și Malic Al-dru în baza art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a conchis că, ultimii corect au fost achitați pe acest capăt de învinuire, deoarece probele prezentate instanței, inclusiv și, conținutul convorbirilor interceptate și înregistrate, nu confirmă cu certitudine pretinderea, extorcarea de către Popa Ig. și Malic Al-dru a sumei de 2 000 euro, fapt invocat de către Antoci M. Deja la 12.01.2012, inculpații știau despre faptul, că sînt provocați de către Antoci M. la corupere pasivă și că ultimul pregătește aceste acțiuni, iar pe 13.01.2012, a fost raportat despre aceasta conducerii comisariatului.

Instanța de apel, referindu-se la prevederile art. 125 și 130 Cod procedură penală a considerat că, este dovedit faptul că Antoci M. în convorbirile telefonice cu inculpații, fiind înzestrat cu tehnică specială de înscriere, provoca inculpații și pe Roșu Al-dru la dare de mită, lucru evident din stenogramele acestor înregistrări.

Totodată, la 21.03.2012, Roșu Al-dru, fiind bănuț de comiterea infracțiunii în baza art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost scos de sub urmărirea penală pe

motiv că acesta nu a recunoscut faptul estorcării de mită și nu au fost acumulate probe ce ar dovedi vinovăția lui, iar concluziile despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Instanța de apel a menționat că, învinuirea lui Popa Ig. și Malic Al-dru în această parte se bazează pe aceleași probe ca și în privința lui Roșu Aldru: *declarațiile părții vătămate Antoci M. și soției sale Rădvan C., interceptările convorbirilor telefonice*. Prin urmare, dacă acestea nu sunt suficiente în raport cu învinuirea lui Roșu Al-dru, atunci învinuirea și a celorlalți inculpați, în această parte, nu poate fi bazată pe aceleași probe.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a adoptat o sentință de achitare în privința lui Popa Ig. și Malic Al-dru pe art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Nu a fost reținută concluzia primei instanțe privind încălcarea de către organul de urmărire penală a competenței după materie și după subiect, urmărirea penală fiind pornită și efectuată de către un organ care nu dispunea de împuternicirile respective, deoarece potrivit art. 269 alin. (1) Cod de procedură penală, efectuarea urmăririi penale în privința infracțiunii prevăzute la art. 324 Cod penal, incontestabil, ține de competența organului de urmărire penală al CCCEC, care a pornit cauza penală în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal în cadrul efectuării urmăririi penale privind infracțiunea pe art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal. Instanța de apel a conchis că, în cauza dată a fost cauzat prejudiciu autorităților publice, ori în urma acțiunilor inculpaților în primul rând a avut de suferit imaginea poliției.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel a ținut seama de prevederile art.75 - 78 Cod penal, de infracțiunea săvârșită de inculpați, care potrivit art.16 Cod penal se califică ca infracțiune mai puțin gravă, de circumstanțele atenuante și agravante prezente în cauză, de persoana acestora, care se caracterizează pozitiv, nu fac abuz de băuturi alcoolice, nu se află la evidență psihiatrică, nu au antecedente penale, considerînd posibil de a le aplica pedeapsa în limitele minime ale sancțiunii principale și celei complementare obligatorii.

Totodată, reieșind din rolul mai puțin activ al inculpatului Marcu M., instanța de apel a considerat posibil de a nu-i aplica pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare acuzatorul de stat și avocatul Zadoinov R., în numele inculpaților, care au solicitat:

- *acuzatorul de stat*, invocînd temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată. În motivarea recursului declarat,

acuzatorul de stat a invocat că, totalitatea probelor acumulate de organul de urmărire penală și administrate în instanță dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților Popa Ig. și Malic Al-dru în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar a lui Marcu M. în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, însă instanța de apel apreciind greșit probele administrate pe caz incorect a încadrat acțiunile acestora doar în baza art.328 alin. (1) Cod penal.

Faptul extorcării mijloacelor bănești ce nu i se cuvin în sumă de 2 000 euro de la Antoci M., de către persoana publică Roșu Al-dru nemijlocit și prin complicității săi, Malic Al-dru și Popa Ig., a fost resimțită de Antoci M. prin amenințările aduse de acești colaboratori prin reținere, începerea unei cauze penale pentru păstrarea ilegală a armelor de foc, care poate atrage condamnare la privațiune de libertate pe un termen îndelungat, vizitele neîntemeiate și inopinate la domiciliul lui Antoci M., sunetele de pe telefoane străine, lipsa asistenței unui apărător.

Totodată, depășirea agravată a atribuțiilor de serviciu incriminată inculpaților se află în legătură directă cu comiterea actului de corupție, care *se probează indirect* de acțiunile acestora petrecute în incinta CPR Strășeni, percheziția ilegală a lui Antoci M. în vederea descoperirii tehnicii speciale de înregistrare, or, în accepțiunea observatorului obiectiv, persoana publică, care are un comportament legal, nu are temeiuri rezonabile de a-și suspecta interlocutorul că acesta interceptează și înregistrează convorbirile. Acest fapt se probează prin convorbirile interceptate, ce demonstrează direct ilegalitatea citării ilegale a lui Antoci M. la sediul CPR Strășeni, care nu a avut la bază examinarea vreunei cauze penale sau informații cu privire la infracțiuni, urmărind doar scopul pedepsirii ultimului pentru denunțul depus la CCCEC, deoarece din cadrul discuțiilor reiese că colaboratorii menționați cunoșteau despre denunț, indicând direct la instituția în cauză. Limbajul licențios și anturajul de frustrare creat i-a învins rezistența psihică a lui Antoci M. și l-a determinat să se supună percheziției și cerințelor ilegale ale acestora.

- *avocatul Zadoinov R., în numele inculpaților Popa Ig., Malic Al-dru și Marcu M., casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond privind achitarea inculpaților, deoarece în acțiunile inculpaților nu sunt întrunite elementele infracțiunilor imputate.*

În motivarea recursului avocatul a menționat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor inculpaților privind provocarea și inadmisibilitatea probelor și la examinarea cauzei de către instanța de apel a fost încălcat dreptul inculpaților la un proces echitabil prescris la art. 6 CoEDO, deoarece după casarea sentinței de achitare a fost emisă o hotărâre de condamnare fără a examina cumulul de probe în cazul dat, bazându-se pe

probele administrate de prima instanță, unde inculpații au fost achitați. Consideră că, procuratura împreună cu partea vătămată au acționat în mod arbitrar, provocând inculpații la acțiuni de care ulterior aceștia au fost învinuiți, cu scopul de a-l exonera pe Antoci M. de răspunderea penală pentru procurarea și păstrarea ilegală a armelor de foc și muniții.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 decembrie 2013, recursurile ordinare declarate de către procuror și avocatul Zadoinov R. în numele inculpaților au fost admise, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că aprecierea de către instanța de apel a probelor a fost înfăptuită superficial, fără ca aceasta să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității, precum și a veridicității fiecărei probe în parte.

Colegiul a menționat că instanța de apel a redat detaliat în decizia adoptată conținutul declarațiilor inculpaților, părții vătămate, martorilor, precum și probele scrise, cercetate în cadrul ședințelor de judecată a instanței de fond și de apel, însă nu a făcut o analiză amplă a probelor acumulate pe cauză, nu a indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, nu a argumentat detaliat, cu trimitere la prevederile legale respective, de ce s-au respins probele ce au fost aduse în confirmarea învinuirii inculpaților.

Astfel, Colegiul a indicat că în decizia instanței de apel este argumentat *la general* că probele confirmă vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal și nevinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, în așa mod că toate probele administrate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature și care au reiterat concluziile instanței de fond, fără a pătrunde în esența problemei de fapt și de drept, precum și fără a răspunde la toate motivele invocate de apelant.

Cu referire la încadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, instanța de recurs a considerat prematură constatarea instanței de apel privind excluderea calificativului "*însoțite de acțiuni ce înjosesc demnitatea părții vătămate*", prevăzut la alin. (2) lit. c) art. 328 Cod penal, în legătură cu modificările operate în Codul penal prin Legea nr.252 din 08.11.2012 și introducerea unei noi componente de infracțiune art. 166¹ Cod penal.

Instanța de recurs a menționat că în cadrul procedurii de rejudecare a cauzei instanța de apel urmează să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea o apreciere convenită cu argumentarea

admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile practicii judiciare, de practica relevantă a CtEDO, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2014, a fost admis apelul declarat de procuror, casată integral sentința și pronunțată o hotărâre de condamnare a lui Popa Ig. și Malic Al-dru în baza art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în cadrul MAI pe un termen de 3 ani, pentru fiecare și în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în cadrul MAI pe un termen de 1 an, pentru fiecare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate le-a fost stabilită definitiv spre executare fiecăruia câte 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în cadrul MAI pentru un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași decizie Marcu M. a fost condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în cadrul MAI pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

10. Instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Popa Ig., Malic Al-dru și Marcu M. prin rechizitoriu, concluzionând că, probele prezentate de partea acuzării și anume: - declarațiile: părții vătămate Antoci M., a martorilor Muntean N., Sîrbu I., Selivestru C., precum și un șir de înscrisuri, care conțin informații care probează vinovăția inculpaților: - procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei din 27.01.2012, conform căruia Antoci M. l-a recunoscut pe Marcu M., ca fiind anume colaboratorul de poliție care în dimineața de 13.01.2012, l-a supus percheziției corporale prin dezbrăcare, l-a insultat și i-a sechestrat telefonul mobil de model "NOKIA", înzestrat cu tehnică specială de înregistrare; - procesul-verbal de examinare a documentelor (registrului de evidență a persoanelor aduse în CPR Strășeni) din 18.01.2012, prin care s-a constatat faptul, că la 13.01.2012, ora 09⁴⁸, Antoci M. a fost trecut în sediul CPR Strășeni către colaboratorul de poliție Popa I., fapt confirmat prin semnătura acestuia aplicată în cadrul registrului respectiv (vol. I, f.d. 135-139); - procesul-verbal al percheziției din 13.01.2012 a biroului nr. 6 a CRP Strășeni (vol. I f. d. 71-72); - procesul-verbal din 13 ianuarie 2012, privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor petrecute în cadrul întâlnirii dintre: Antoci M. cu Popa Ig., Malic Al-dru, Maximenco N. și Marcu M., care au avut loc la 13.01.2012, în intervalul

de timp cuprins între orele 09^{50:51} - 10^{51:35} și 13^{38:00} - 13^{48:20}, petrecute în incinta sediului CPR Strășeni, situat pe str. Ștefan cel Mare, 181, or. Strășeni (vol. I f.d. 55-62); - procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice din 13.01.2012, în care au fost documentate (stenografiate) convorbirile petrecute între Antoci M. și persoana pe nume "Vanea" - (care în cursul urmăririi penale s-a constatat a fi Sîrbu Ion), petrecute la 12.01.2012, în intervalul de timp cuprins între orele 17^{07:52} și 17^{09:08} (vol. I f.d. 87-90); - procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice din 13.01.2012, în care au fost documentate (stenografiate) convorbirile petrecute între Antoci M. și Popa Ig., petrecute la 12.01.2012 în intervalul de timp cuprins între orele 17^{16:12} și 17^{17:12} (vol. I f.d. 91-93); - procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor ele fonice în 13.01.2012, în care au fost documentate (stenografiate) convorbirile petrecute între Malic Al-dru și Popa Ig., petrecute la 13.01.2012 în intervalul de timp cuprins între orele 11^{03:13} și 11^{03:50}, CD-20/12 (vol. I f.d. 91-93); - procesul-verbal de examinare a documentelor (registrului nr. 2 de evidență a informațiilor cu privire la infracțiuni și incidente) din 18.01.2012, prin care s-a constatat faptul, că la 13.01.2012, ora 10⁵⁸, a fost înregistrat raportul lui Constantin M. cu nr. 20123300181, cu privire la acțiunile de corupere activă săvârșită de Antoci M. în privința colaboratorilor de poliție Popa Ig. și Malic Al. (vol. I f.d. 131-134); - procesul-verbal de examinare a documentelor (materialul nr. 20123300181) din 18.01.2012, prin care se confirmă că, colaboratorii de poliție Popa Ig. și Malic Al-dru i-au făcut percheziție, în legătură cu faptul că, Antoci M. le-ar fi propus bani în ziua de 13.01.2012 (vol. I f.d. 140-143); - fila de hîrtie de culoare albă ce conține înscrierile privind numerele de telefon a lui Popa Ig. și copia autenticată a filei pe care sunt înscrise documentele necesare pentru înregistrarea armelor, prezentate de către Antoci M. și anexate în cadrul procesului-verbal de audiere a martorului din 11.01.2012, care reprezintă probe scrise privind veridicitatea declarațiilor lui Antoci M. (vol. I f.d. 28-29), care au fost studiate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, precum și al coroborării lor

În opinia instanței de apel, instanței de fond eronat a concluzia precum că acțiunile inculpaților de percheziționare a părții vătămate Antoci M. au avut un caracter legal, deoarece acesta a fost supus dezbrăcării pînă la piele, fiindu-i înjosită demnitatea.

Instanța de apel a considerat nefondate argumentele instanței de fond, precum că, urmărirea penală pe cauza nr. 2012036061, de învinuire a inculpaților în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost efectuată de către OUP al CCCEC, cu încălcarea normelor ce competență, deoarece potrivit prevederilor art. 42 alin. (2), 42 alin. (3) pct. 4) Cod de

procedură penală această cauză a fost conexată la cauza penală nr. 2012036020, pornită în baza art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, ce intră în competența CCCEC, exist]nd legătură directă între infracțiunile date.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților Popa I., Malic Al., Marcu M., și a modalității de executare a pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 4, 7, 61, 75-77 Cod penal, și anume, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, de pericolul social al infracțiunii, de circumstanțele reale și personale, de persoana inculpaților și circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, menționînd că circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, fiind stabilită circumstanța agravantă - provocarea prin infracțiune a unor urmări grave. Astfel, a conchis că corectarea și reeducarea inculpaților poate avea loc prin stabilirea în privința acestora a unei pedepse privative de libertate.

11. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul Zadoinov R., în numele inculpaților Popa Ig., Malic Al-dru și avocatul Gașițoi V. în numele inculpatului Marcu M., care invocînd temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare pe motiv că faptele lor nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea recursurilor declarate, avocații au invocat că, inculpații au fost condamnați de către instanța de apel fără ca aceasta să examineze în mod direct probele pe care se întemeiază acuzarea sau apărarea, punînd la baza deciziei sale declarațiile părții vătămate și a martorilor fără a-i audia în mod direct în ședința de judecată, precum și fără a examina în ședința de judecată și alte probe.

Instanța de apel nu a verificat și nu s-a expus în decizia sa asupra inadmisibilității probelor prezentate de către acuzare, deoarece consideră că acțiunile de urmărire penală în baza cărora au fost acumulate probele au fost îndeplinite de către organul de urmărire penală, cu încălcarea competenței (cu referire la art. 328 Cod penal), cu încălcarea dreptului inculpaților la respectarea vieții private și corespondenței (prin efectuarea înregistrărilor audio și video în secret, precum și ascultarea secretă a convorbirilor acestora), prin înaintarea învinuirii și interogarea după expirarea termenului de urmărire penală, prin încălcarea dreptului inculpaților de a nu contribui la propria învinuire precum și a dreptului lor la tăcere, generate de provocarea din partea organului de urmărire penală la comiterea unei infracțiuni.

Astfel, avocații au invocat nulitatea și inadmisibilitatea probelor acuzării, obținute prin violarea drepturilor fundamentale prevăzute de art. 6 (dreptul de a nu contribui la propria învinuire, dreptul la tăcere, dreptul de a nu fi provocat la

comiterea infracțiunii, dreptul la un proces echitabil) și art. 8 CoEDO (dreptul la respectarea vieții private și corespondenței).

12. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 21 octombrie 2014, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia instanței de apel, fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

13. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a menționat că instanța de apel contrar indicațiilor instanței de recurs, n-a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, nu a indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, nu a argumentat detaliat, cu trimitere la prevederile legale respective, de ce s-au respins probele ce au fost aduse în confirmarea nevinovăției inculpaților. Tuturor probelor administrate nu le-a fost dată o apreciere cuvenită, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature și au reiterat concluziile aduse în rechizitoriu și în apelul procurorului.

Prin urmare, la rejudecarea cauzei de către instanța de apel nu au fost respectate prevederile art. 414 alin. (5), 419 alin. (1) pct. 2) și 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a constatat că erorile admise de către instanța de apel la examinarea cauzei nu pot fi corectate în instanța de recurs, pronunțând soluția sa fără respectarea prevederilor legale, a jurisprudenței CoEDO, precum și a practicii judiciare stabilite.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmînd să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilesc procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel de procuror, asupra celor indicate în prezenta decizie, precum și să dea răspuns la toate argumentele invocate atît în apel cît și în recursurile invocate și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile practicii judiciare stabilite, de practica relevantă a CoEDO, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost admis parțial apelul declarat de procuror, casată sentința în partea achitării inculpaților pe art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal și pronunțat în această parte o hotărîre de condamnare a lui Popa Ig., Malic Al-dru și Marcu M. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a

activa în organele MAI pe un termen de 1 an, 400 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a activa în organele MAI pe un termen de un an și respectiv 300 unități convenționale, fără privarea de drept. În rest, sentința a fost menținută.

15. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel reținut că, în speță acțiunile inculpaților Popa Ig., Malic Al-dru și Marcu M. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de *exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu* prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal, or inculpații fiind persoane cu funcție de răspundere, colaboratori ai SPC a CPR Strășeni, cunoscând cerințele fișei de post, contractelor individuale de muncă încheiate cu MAI și prevederile Legii nr. 416, din 18.12.1990, cu privire la poliție, au acționat vădit contrar acestora, fapt care probează indubitabil intenția directă în săvârșirea infracțiunii de exces de putere prin acțiuni ce au înjosit demnitatea părții vătămate Antoci M., deoarece inculpații își dădeau seama de caracterul prejudiciabil al percheziției corporale, a insultării și a sechestrării telefonului părții vătămate, au prevăzut urmările prejudiciabile ale acestor acțiuni și au dorit sau au admis, în mod conștient, survenirea acestora.

Instanța de apel a considerat ca fiind eronate concluziile primei instanțe și argumentele inculpaților referitoare la faptul că, efectuarea urmăririi penale în privința infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal, nu ține de competența CCCEC și ar fi fost încălcată competența după materie și după subiect, deoarece art. 269 Cod de procedură penală (în redacția în vigoare la acea dată) statua că, *organul de urmărire penală al CCCEC efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 236-261-1, 279,324-326, 330-336 din Codul penal, iar în privința infracțiunilor prevăzute la art. 191, 195, 327-329 din Codul penal, numai în cazurile în care prejudiciul respectiv a fost cauzat în exclusivitate autorităților și instituțiilor publice, întreprinderilor de stat sau bugetului public național. OUP al CCCEC, efectuează, sub controlul procurorului urmărirea penală în privința infracțiunilor date în competența sa, indiferent de calitatea subiectului acestora, cu excepția infracțiunilor și persoanelor prevăzute la art. 270 alin. (1) pct. 1 lit. a), f), h), pct. 2), 3).*

Instanța de apel a conchis că în speță nu a avut loc încălcarea art. 8 la CoEDO, or interceptarea și înregistrarea în secret a convorbirilor telefonice a fost aprobată de către instanța de judecată, care a emis încheierile respective, anexate la materialele dosarului, fapt ce corespunde prevederilor art. 132² alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora *în vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor se efectuează următoarele măsuri speciale de investigații cu autorizarea judecătorului de instrucție interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor*

Totodată, instanța a conchis că nu a fost încălcat nici dreptul inculpaților la un proces echitabil protejat de art. 6 al CoEDO, or probele relevante constatării

componentelor infracțiunii incriminate de art. 328 Cod penal au fost obținute în corespundere cu prevederile legii.

Cu referire la învinuirea adusă inculpaților Popa Ig. și Malic Al-dru în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a conchis că, în speță nu a fost dovedită prin probe pertinente, admisibile, veridice și concludente întrunirea în acțiunile inculpaților a *laturii obiective* a infracțiunii imputate, or potrivit materialele cauzei instanța a dedus că, învinuirea înaintată este axată doar pe declarațiile lui Antoci M., fără ca acestea să fie confirmate prin alte probe.

La stabilirea categoriei și modalitatea executării pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 4, 7, 16, 61, 75 - 78 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, de pericolul social al acestora, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovaților, concluzionând că corectarea și reeducarea acestora poate avea loc prin stabilirea unei pedepse non-privative de liberate cu aplicarea unei amenzi pentru fiecare.

16. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care invocând temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia în partea recalificării acțiunilor inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. c) la art. 328 alin. (1) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceiași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea apelului procurorul invocă următoarele argumente:

- instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de partea acuzării și nu le-a apreciat obiectiv;

- acțiunile inculpaților Popa Igor, Malic Al-dru și Marcu M. urmau a fi calificate în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, or reieșind din conținutul deciziei Colegiului penal al CSJ din 30.06.2014, nr. 4-1ril-3/2014, recursul în interesul legii formulat de către Procurorul General a fost admis;

- partea acuzării a prezentat instanței probe pertinente, admisibile și concludente, forța probatorie a cărora nu a fost pusă la îndoială de partea apărării, care în volum deplin dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate;

- instanța de apel la examinarea cauzei a admis o eroare gravă de drept și de fapt care a afectat soluția instanței.

17. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a

hotărîrii atacate, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sînt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sînt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

După cum rezultă din materialele cauzei, prima instanță cercetînd și apreciind în ansamblu probele administrate în cauză, a conchis că faptele inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal și urmează a fi achitați.

Contrar, instanța de apel a reținut că, deși la momentul comiterii infracțiunii acțiunile inculpaților corect au fost calificate în baza legii care era în vigoare, totuși, ținînd cont că lit. c) din alin. (2) art. 328 Cod penal, a fost exclusă prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, acțiunile inculpaților, prin prisma art. 10 alin. (2) Cod penal, urmează a fi încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal.

Colegiul penal lărgit consideră eronate concluziile instanței de apel, în partea recalificării acțiunilor inculpaților Popa Igor, Malic Al-dru și Marcu M., de la art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, la prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii nr. 985-XV din 18.04.2002), or, potrivit *deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30.06.2014 (dosarul 4-1ril-3/2014)*, a fost stabilit că "(...) prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, nu au fost dezincriminate faptele prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) sau c) Cod penal (redacția Legii nr.

277 din 18.12.2008), fiindcă aceste fapte se regăsesc în norma relativ echivalentă prevăzută de dispoziția art. 166¹ Cod penal (redacția Legii nr. 252 din 08.11.2012). Astfel, aplicând prevederile art. 8, 10 Cod penal, se constată că urmează a fi menținută încadrarea efectuată în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal (redacția 18.12.2008), fără a agrava situația inculpatului.”

Prin urmare, fapta de *”exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”*, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, nu a fost decriminalizată, faptele prejudiciabile comise de către făptuitori fiind în continuare pasibile de pedeapsă în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal (redacția 18.12.2008).

Totodată, instanța de apel indicând că acțiunile inculpaților nu pot fi încadrate în norma penală menționată, nu a ținut cont de prevederile art. 8 Cod penal, potrivit cărora *caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei*.

Astfel, având în vedere că Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, nu conține prevederi care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea și că aceasta nu este retroactivă, acțiunile subiecților infracțiunii care cad sub incidența legii în cauză, urmează a fi calificate, potrivit art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

Instanța de apel, la examinarea apelului declarat de partea acuzării, urma să țină seama de prevederile legislației în vigoare, totodată să verifice toate probele administrate și prezentate în cauză în confirmarea atât a vinovăției, cât și a nevinovăției inculpaților în cele incriminate și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, descrise detaliat la *pct. 3 al prezentei decizii*.

Colegiul conchide că temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, invocate de recurent, persistă în cauză.

Astfel, instanța de recurs consideră că erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelurile cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În atare situație, recursul procurorului urmează a fi admis.

Rejudecând cauza, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, să ia în considerație cele expuse în prezenta

decizie, să înlăture încălcările de lege menționate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate atât în apelul declarat, cât și în recurs, să facă o încadrare corectă acțiunilor inculpaților ținând cont de cele menționate în *pct. 17. alin. 8 al prezentei decizii* și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

18. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, în partea condamnării lui *Popa Igor Nicolai, Malic Alexandru Gheorghe și Marcu Mihail Efim*, în baza art. 328 alin. (1) Cod penal și dispune rejudecarea cauzei în această parte, în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 18 iulie 2016.

Președinte
Judecătorii

Constantin Alerguș
Sveatoslav Moldovan
Dumitru Mardari
Oleg Sternioală
Galina Stratulat